

ת"פ 7946/03/22 - מדינת ישראל נגד יהודית צוקרן

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 7946-03-22 מדינת ישראל נ' לוי צוקרן

לפני כבוד השופט איתן קורנהאוזר
המאשימה:
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד איציק אמיר
נגד
הנאשמת:
יהודית צוקרן
ע"י ב"כ עו"ד תומר אגזדה

החלטה

בקשה לביטול כתב אישום בשל טענת הגנה מן הצדק המבוססת על אכיפה בררנית, בהתאם להוראת סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח חדש], תשמ"ב - 1982 (להלן: "**חוק סדר הדין הפלילי**").

רקע

1. כנגד הנאשמת הוגש כתב אישום המייחס לה עבירת גניבה לפי סעיף 384 לחוק העונשין, תשל"ג - 1973 (להלן: "**חוק העונשין**").

בהתאם לעובדות כתב האישום, ביום 10.1.22 קיבל המתלונן שרות בדלפק בית מרקחת בתל אביב. המתלונן הותיר את מכשיר הטלפון החכם שלו על הדלפק ועזב את הסניף. מיד לאחריו הגיעה הנאשמת, הסתירה את מכשיר הטלפון החכם מאחורי תיקה שהונח על הדלפק, וכאשר קיבלה מהרוקח שקית - הכניסה את הטלפון לתוכה ועזבה את החנות. בהמשך, הטלפון הוחזר למתלונן.

תמצית טיעוני הצדדים

2. ב"כ הנאשמת עתר לביטולו של כתב האישום בשל טענת הגנה מן הצדק. לטענתו, במקרים דומים ואף חמורים יותר, בחרה המאשימה לנתב את התיקים להליך של הסדר מותנה חלף הגשת כתב אישום. ב"כ הנאשמת טען כי בהתאם להנחיות התביעה המשטרית, המאשימה נוהגת לסיים מקרים דומים בהליך של הסדר מותנה וכך היה עליה לנהוג אף במקרה זה. לשם ביסוס טיעוניו, צרף טבלה הכוללת מקרים שהסתיימו בהסדר מותנה.

3. ב"כ המאשימה טען בתגובתו כי העבירה בה הואשמה הנאשמת, נסיבות ביצועה והודעת המאשימה בדבר אפשרות כי תעתור למאסר, אינם מאפשרים את בחינת סיום ההליך בהסדר מותנה. לטענתו, על פי הנחיות התביעה

המשטרתית, ברירת המחדל בעבירת גניבה של טלפון חכם היא הליך פלילי. לצד זאת, היפנה לקריטריונים שנקבעו בהנחית ראש חטיבת התביעות, למקרים חריגים בהם ניתן יהיה לשקול אפשרות לסיום ההליך בהסדר מותנה, כאשר נסיבות מקרה זה ונסיבותיה של הנאשמת אינם נמנים על אותם מקרים חריגים. בנסיבות אלה, עתר לדחיית הבקשה.

דין והכרעה

4. דוקטרינת ההגנה מן הצדק, נקלטה במשפט הפלילי בישראל תחילה דרך פסיקת בית המשפט העליון, ועד לעיגונה בחקיקה בסעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי.

אכיפה בררנית, מהווה אחת מהטענות המצדיקות את בחינת קיומה של הגנה מן הצדק, והוגדרה כך:

"אכיפה הפוגעת בשוויון במובן זה שהיא מבדילה לצורך אכיפה בין בני אדם דומים או בין מצבים דומים להשגת מטרה פסולה, או על יסוד שיקול זר או מתוך שרירות גרידא"
(בג"צ 6396/96 סימונה זקין ואח'נ'ראש עיריית ב"ש ואח', (1996)).

לשם בחינת טענה מסוג זה, על ההגנה לעמוד בנטל הוכחה ראשוני, בראיות, זאת לאור חזקת התקינות המנהלית העומדת למאשימה (ע"פ 6328/12 מדינת ישראל נ' פולדי פרץ, פסקה 38 בפסק דינו של כב' השופט פוגלמן (10.09.2013)). אשר להיקף הראיות הנדרש, נקבע באותו ענין, ברב דעות (כב' הנשיא גרוניס וכב' השופט ג'ובראן), ש"על הנאשם להראות, כי לאורך זמן ובאופן שיטתי (או קרוב לכך) קיבלו הרשויות המינהליות במקרים דומים החלטות שונות מאלה שנתקבלו במקרה שלו" (פסקה 4 לפסק דינו של כב' הנשיא גרוניס). ככל שהנאשם הרים את הנטל הראשוני הרובץ עליו, על ידי המצאת ראיות המבססות, לכאורה, את טענתו לאכיפה בררנית, יעבור הנטל אל כתפי המאשימה לסתור טענה זו.

קיומו של תנאי בסיסי וראשוני זה, בדבר הצורך בהוכחת קבוצת שוויון עמה נמנה טוען הטענה, חזר על עצמו באופן עקבי בפסיקת בית המשפט (ע"פ 8551/11 יצחק כהן סלכגי נ' מדינת ישראל (12.8.2012); ע"פ 7659/15 הרוש נ' מדינת ישראל (20.4.2016)).

5. בחינת טיעוני ב"כ הנאשמת והמקרים אליהם היפנה, מעלה כי לא הוצג מקרה אחד ויחיד בו הסתיים הליך בדרך של הסדר מותנה במקרה בו נגנב מכשיר טלפון "חכם". בכל המקרים שפורטו בבקשה, מדובר היה במכשירי טלפון נייד אך לא צוין דבר לגבי היותם מכשירים "חכמים", זאת בשונה מהמצוין באופן מפורש לגבי סוג המכשיר אותו גנבה לכאורה הנאשמת. יודגש כי גניבת מכשיר טלפון "חכם" היא עבירה לגביה מוגשים כתבי אישום באופן תדיר, כפי שמותב זה נתקל רבות במסגרת ימי "מוקד".

בנסיבות אלה, כאשר הנאשמת לא עמדה בתנאי הבסיסי והראשוני להצביע על ראיות המבססות לכאורה אכיפה בררנית, די בכך על מנת לדחות את הטענה.

6. כפי שציין ב"כ המאשימה, בתי המשפט נתנו את דעתם לחומרה בה יש לראות את גניבתו של מכשיר טלפון

"חכם" לעומת עבירת גניבה שכל מהותה היא רכושית בלבד, נתון המקבל משקל משמעותי בעת התייחסות לעתירת המאשימה לעונש מאסר במקרה זה (ראו אך לאחרונה את רע"פ 8016/22 **נדב אל גאוז נ' מדינת ישראל** (24.11.2022)). למעשה, די אף בהודעת המאשימה בכתב האישום לגבי עמדתה העונשית, הנשענת על פסיקה, על מנת לשלול את האפשרות לעריכת הסדר מותנה (ראו סעיף 67א(ד)(1) בחוק סדר הדין הפלילי).

7. בבחינת למעלה מהצורך, ולפיכך בתמצית בלבד, אפנה להנמקות נוספות ומשמעותיות המבססות את דחיית הבקשה. ב"כ הנאשמת פירט את הנחיית יחידת התביעות לגבי הפניית מקרים דומים להליך של הסדר מותנה, וטען כי מקרה זה עומד בתנאי ההנחיה. כפי שציין ב"כ המאשימה, הנחיה זו ניתנה לאור שינוי במדיניות הענישה בגין מקרים של גניבת מכשירי טלפון נייד חכם, בשל אופיים של מכשירים אלה. עיון באותה הנחיה מעלה, כי נסיבות המקרה הנדון אינן עולות בקנה אחד עם האפשרות לבחינת הליך של הסדר מותנה במקרה זה: החל מהעובדה שמדובר במכשיר טלפון "חכם"; דרך נסיבות המקרה כמפורט בעובדות כתב האישום ובראיות אליהן היפנה ב"כ המאשימה; ועד לפרק הזמן שחלף עד להשבת המכשיר ואף האופן בו הושב (ספק רב בעיני האם הנסיבות שפורטו בבקשה מצדיקות את התנהלות הנאשמת).

עוד אפנה לכך שמדיניות ההתערבות המצומצמת בשיקול דעתה המקצועי של המאשימה, הוחלה אף לגבי סוגיות הקשורות בעריכת הסדר מותנה:

"כידוע, לרשויות התביעה נתון שיקול דעת רחב בניהול ההליך הפלילי, החל בהחלטה על הגשת כתב אישום וכלה בגיבושו של הסדר טיעון; בהתאם לכך, מצטמצם גדר התערבותו של בית משפט זה למקרים חריגים בלבד... הלכה זו וטעמיה נכונים אף במקרה של עריכת הסדר מותנה"
(בג"צ 8049/16 **לאה אלון נ' פרקליטות המדינה (המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין)**, פסקה 7 (6.03.2017). ראו עוד בענין ההתערבות המצומצמת ביותר לגבי הסדר מותנה, רק במצב של "חוסר סבירות קיצונית או עיוות מהותי" - בג"צ 3070/17 **פלואי נ' היועץ המשפטי לממשלה**, (28.02.2018); בג"צ 8088/14 **נג'אח מבארק מוסא פרחאת נ' היועץ המשפטי לממשלה**, (27.09.2017)).

לאור כל האמור לעיל, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, י"ז שבט תשפ"ג, 08 פברואר 2023, במעמד הצדדים.